

- підвищенні ефективності протидії безпритульності та зміцненні фундаменту соціальної допомоги бідним верствам населення по безробіттю;
- сприянні соціальній адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі, а також випускникам дитячих будинків;
- підвищення ефективності протидії наркозлочинності.

Перспективи створення муніципальної поліції в умовах реформування міліції України

Волюйко О.М., начальник курсу факультету підготовки працівників ОВС ННІЗН НАВС

Побудова громадянського суспільства зумовлює необхідність створення сил правопорядку, максимально наближених до населення, які найбільш повно враховують інтереси мешканців територіальних громад, активно взаємодіють з ними та діють під їх постійним контролем. Саме такими якостями можуть і повинні володіти муніципальні органи охорони громадського порядку [1, с.61].

Наразі активно обговорюється необхідність створення муніципальної поліції в Україні. Необхідність запровадження муніципальної поліції зумовлена, в першу чергу, тим, що в Україні на початку 2014 року, органи міліції майже втратили народну довіру, а також можливість забезпечувати безпеку громадян України. Функції з підтримки правопорядку виконують органи самоорганізації населення, які достойно несуть службу, але не мають жодного законодавчого забезпечення своєї діяльності. Способом вирішення проблем підтримки законності і правопорядку в Україні може стати створення муніципальної поліції. Отже, розглянемо деякі аспекти визначення муніципальної поліції. Дане аналізоване поняття, вимагає, на нашу думку, всебічного історико-правового аналізу.

З позицій етимології, «поліція» - термін грецького походження, й спершу означало управління державою, адміністрація, місто-державу (міська адміністрація) тощо. Колискою державного початку в Греції було місто - «polis», в якому зосереджувалося все державне управління, що називалося «politeia». З часом він латинізувався та став звучати як «politia» [2, с.111].

З середньовічної латині з кінця XIV ст. слово «politia» входить в лексикон європейських держав. Аналізований термін почали використовувати в XV ст.. спочатку у Франції, а потім в Німеччині в дещо іншому сенсі: під французьким терміном «police» або німецьким - «polizei» стали розумітися сукупність різних елементів громадського порядку, суспільного благополуччя, а потім і урядову діяльність, спрямовану до досягнення цього благополуччя. Поступово розглянутий термін став представляти собою всю сукупність справ світського управління («res policas») і в цьому широкому сенсі увійшов у вжиток спочатку в офіційну мову законодавства і адміністрації, а потім проник і в наукову літературу [2, с.111].

Слід відзначити, що термін «поліція» втратив своє початкове широке значення. Воно стало звучатися і з ним почали порівнювати не всю діяльність держави в галузі внутрішнього управління, а лише його окрему галузь - правоохоронну.

Також, коротко розглянемо й термін «міліція», для порівняння в нашому дослідженні з терміном «поліція» в подальшому. Термін «міліція» походить від латинського слова «militia», «militaris» - «військо», «військовий», яке з часом набуло значення озброєних добровольців, які виконують допоміжну функцію збройної охорони території, населення [3].

Отже, порівнюючи, ці два терміни «міліція» й «поліція» та враховуючи вище викладене, доцільно використовувати в Україні, як європейської держави саме термін поліція, так як саме поняття розкриває демократичні засади існування громадського суспільства.

Переходячи до поняття «муніципальна поліція», слід відзначити, що на законодавчому рівні воно не закріплено, але існують проекти законів «Про муніципальну поліцію». Так, згідно одного з таких проектів від 10.07.2014 № 4276 а, муніципальна поліція - озброєний орган місцевого самоврядування, який створюється сільською, селищною, міською радою з метою захисту життя, здоров'я, прав і свобод членів відповідної громади, їх власності, природного середовища, інтересів громади від протиправних посягань [4].

У світі напрацьовано значний досвід створення й функціонування муніципальних правоохоронних формувань. Так у Японії в перші роки після Другої світової війни замість загальнодержавної поліції, були створені дві нові функціонуючі на основі самоврядування служби поліції: міська і сільська. Основними проблемами, що виникли після децентралізації поліції, з'явилися: розпильнення сил поліції; складності з утриманням сільської поліції; відсутність чіткого поділу відповідальності за стан правопорядку між державними органами влади і незалежною від них комунальною поліцією. Нерозв'язність цих проблем у Японії призвела до ліквідації в 1954 році поділу поліцейських сил на міську і сільську - їх об'єднали в поліцію префектур. Координація діяльності цих поліцейських утворень була покладена на центральні органи: Комісію громадської безпеки Японії і Національне агентство поліції [5, с. 248]. Розглянемо також організації муніципальної поліції в Італії. Муніципальна поліція Італії відіграє дещо меншу роль, ніж інші підрозділи. Функціями італійської муніципальної поліції є здійснення контролю за дорожнім рухом і забезпечення виконання вимог нормативних актів місцевої влади [5, ^ 121].

Отже, необхідно дійсно підходити з позиції того, що муніципальна поліція створена для народу, тобто для суспільства. Одним з головних завдань реорганізації поліції на даний час є пошук та здійснення найбільш ефективних заходів по організації охорони громадського порядку та боротьби зі злочинністю. В такому стані органи внутрішніх справ можуть стати перешкодою демократичним реформам, що проводяться на цей час в Україні, тому необхідно шукати шляхи вдосконалення засобів по підтриманню громадського порядку на належному рівні, і цим засобом, безсумнівно, може стати муніципальна поліція [6].

Актуальність створення муніципальної поліції не викликає сумніву, про що явно свідчить активне обговорення цієї теми, як серед посадовців, так і серед громадськості.

Список використаних джерел:

1. Португасв Д.О. Муниципальная милиция в Украине: переваги та недоліки / Д.О. Португасв // Проблеми становлення України як демократичної та правової держави: матеріали круглого столу (17 жовтня 2014 р.) [Текст]. - К. : Нац. акад. внутр. справ. - 2014. - с. 61-62.
2. Шадрин В.М. Полицейская деятельность как объект исследования (историко-правовой аспект) / В.М. Шадрин // Вестник Челябинского государственного университета. - 2003. - № 1. - Т. 9. - с. 111-117.
3. Історія органів внутрішніх справ. Науково-бібліографічний довідник // Всеукраїнський Юридический Портал: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakoni.com.ua/node/358>.
4. Проект ЗУ «Про муніципальну поліцію» від 10.07.2014 № 4276а // ліга законів: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JG3AS68A.html.
5. Фененко Ю.В. Муниципальные системы зарубежных стран: правовые вопросы социальной безопасности / Ю.В. Фененко. - М. : МГИМО-Университет, 2004. - 401 с.
6. Громадське обговорення. Проект Закону України «Про муніципальну поліцію» // Новини Європейської партії України: [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.epu.in.ua/news_view.php?id=1077.